

Poučení příslušné osoby – metodika

Příslušná osoba

Příslušná osoba – fyzická, bezúhonná, zletilá a plně svéprávná osoba, která byla povinnou osobou pověřena k přijímání, evidování oznámení, komunikace s oznamovatelem, provádění následného opatření a poskytování zpětné vazby.

(1) Příslušnou osobou může být jen fyzická osoba, která je bezúhonná, zletilá a plně svéprávná.

(2) Za bezúhonnou osobu se pro účely tohoto zákona považuje osoba, která nebyla

a) pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin, za který trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby více než 2 roky, nebo pro trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem práce nebo jiné obdobné činnosti, ledaže její odsouzení pro tyto trestné činy bylo zahlazeno nebo se na ni z jiného důvodu hledí, jako by nebyla odsouzena, nebo

b) v posledních 5 letech pravomocně uznána vinnou z přestupku podle § 24 odst. 1 Zákona.

(3) Bezúhonnost podle odstavce 2 písm. a) se osvědčuje výpisem z Rejstříku trestů, který nesmí být starší než 3 měsíce. Osoba, která není státním občanem České republiky, osvědčuje bezúhonnost též obdobným dokladem, který nesmí být starší než 3 měsíce, osvědčujícím bezúhonnost, vydaným státem, jehož je státním občanem, případně státem, ve kterém osoba pobývala v posledních 3 letech nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců, a doloženým úředním překladem do českého jazyka; pokud takový doklad tento stát nevydává, doloží se bezúhonnost písemným čestným prohlášením. Osoba, která je nebo byla státním občanem jiného členského státu Evropské unie nebo má nebo měla adresu bydliště v jiném členském státě Evropské unie, může místo výpisu z evidence obdobné Rejstříku trestů doložit bezúhonnost výpisem z Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace o jejích pravomocných odsouzeních za trestné činy a o navazujících údajích o těchto odsouzeních zapsaných v evidenci tohoto státu.

(4) Orgán veřejné moci si za účelem ověření, zda osoba, která je státním občanem České republiky a má být určena jako příslušná osoba, splňuje podmínku bezúhonnosti, může vyžádat od Rejstříku trestů výpis z evidence Rejstříku trestů týkající se této osoby. Žádost se podává v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) Bezúhonnost podle odstavce 2 písm. b) se osvědčuje na výzvu povinného subjektu, nebo osoby, která byla pověřena vedením vnitřního oznamovacího systému, čestným prohlášením, ve kterém osoba, která má být určena příslušnou osobou, uvede, že v posledních 5 letech nebyla uznána vinnou ze spáchání přestupku podle § 24 odst. 1.

(6) Příslušná osoba je povinna oznámit, že přestala splňovat podmínku bezúhonnosti podle odstavce 2, povinnému subjektu, nebo osobě, která byla pověřena vedením vnitřního oznamovacího systému, do 10 dnů ode dne, kdy k tomu došlo.

(7) Dozví-li se povinný subjekt, že příslušná osoba přestala splňovat podmínku bezúhonnosti podle odstavce 2, bez zbytečného odkladu zruší určení této osoby, a pokud by v důsledku toho neměl žádnou příslušnou osobu, současně určí jinou příslušnou osobu.

Oprávnění příslušné osoby

Přijímá a posuzuje důvodnost oznámení podaného prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému.

Navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení, ledaže by tímto postupem mohlo dojít k prozrazení totožnosti oznamovatele nebo osoby podle § 4 odst. 2 písm. a) až h) Zákona,

Příslušná osoba je při posuzování důvodnosti oznámení oprávněna zejména:

- požadovat sdělení údajů a předložení nebo zpřístupnění listin, audiovizuálních a digitálních záznamů a jiných věcí, které mohou souviset s oznámením,
- pořizovat si z předložených nebo zpřístupněných listin elektronické obrazy, výpisy, opisy nebo kopie,
- pořizovat si kopie předložených nebo zpřístupněných audiovizuálních a digitálních záznamů,
- pořizovat se souhlasem oznamovatele nebo osoby zúčastněné na prošetřování zvukový nebo obrazově zvukový záznam jejich ústního projevu,
- vstupovat do všech prostor povinné osoby, které mohou souviset s oznámením.

Příslušná osoba je při prošetřování dále oprávněna požadovat od dotčené osoby nebo od osoby zúčastněné na prošetřování ústní vysvětlení, jehož podání mohou odmítnout; o této skutečnosti je příslušná osoba poučena. O průběhu a obsahu vysvětlení sepíše příslušná osoba záznam, nebo pořídí zvukový nebo obrazový záznam. Záznam podepisuje příslušná osoba a osoba, která vysvětlení poskytla. Tím není dotčena povinnost zachovávat důvěrnost podle tohoto vnitřního předpisu.

Příslušná osoba je dále oprávněna požadovat od zaměstnanců povinné osoby v přiměřené lhůtě zpracování písemného odborného stanoviska ke skutkovým a právním otázkám souvisejícím s oznámením; tím není dotčena povinnost zachovávat důvěrnost podle tohoto vnitřního předpisu.

Povinnosti příslušné osoby

Příslušná osoba postupuje při výkonu své činnosti podle Zákona nestranně, zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti podle Zákona, a to i po ukončení výkonu této činnosti, pokud Zákon nestanoví jinak.

Příslušná osoba vykonává svou činnost osobně.

Příslušná osoba zachovává důvěrnost totožnosti oznamovatele i osoby podle § 4 odst. 2 písm. a) až h) Zákona, jakož i informací, které by k odhalení jejich totožnosti mohly vést.

Příslušná osoba rovněž zachovává důvěrnost informací, jejichž prozrazení by mohlo zmařit nebo ohrozit účel podávání oznámení, zejména řádné prošetření informací uvedených v oznámení a předejití nebo nápravu protiprávního stavu.

Příslušná osoba předloží svému bezprostředně nadřízenému zaměstnanci nebo bezprostředně nadřízenému vedoucímu zaměstnanci na jeho vyžádání písemnou zprávu o své činnosti za uplynulé požadované období. Nedojde-li takovým postupem k porušení důvěrnosti podle tohoto vnitřního předpisu, ve zprávě uvede alespoň

- celkový počet oznámení,
- počet oznámení, která byla předána k prošetření jiné příslušné osobě, včetně odůvodnění,
- počet oznámení, která byla předána příslušnému orgánu veřejné moci,
- počet probíhajících prošetření,
- počet ukončených prošetření,
- počet oznámení, u kterých informace v nich uvedené nebylo možné prošetřit, včetně odůvodnění,
- zjištěné nedostatky, navržená preventivní nebo nápravná opatření a přijatá preventivní nebo nápravná opatření.

Oznamovatel

Oznamovatelem, který může využít vnitřní oznamovací systém společnosti pro podání oznámení, je fyzická osoba, která pro společnost pracuje nebo pro ni vykonává obdobnou činnost, čímž se rozumí:

- a)** závislá práce vykonávaná v základním pracovněprávním vztahu,
 - b)** služba,
 - c)** samostatná výdělečná činnost,
 - d)** výkon práv spojených s účastí v právnické osobě,
 - e)** výkon funkce člena orgánu právnické osoby,
 - f)** plnění úkolů v rámci činnosti právnické osoby, v jejím zájmu, jejím jménem nebo na její účet,
 - g)** správa svěřenského fondu,
 - h)** dobrovolnická činnost,
 - i)** odborná praxe, stáž, nebo
 - j)** výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění.
- (4)** Práci nebo jinou obdobnou činností se pro účely tohoto zákona rozumí i ucházení se o práci nebo jinou obdobnou činnost.

Povinná osoba vylučuje přijímání oznámení od osoby, která pro povinný subjekt nevykonává práci nebo jinou obdobnou činnost podle § 2 odst. 3 písm. a), b), h) nebo i) Zákona.

Vnitřní oznamovací systém je určen pro podávání oznámení o protiprávním jednáním, k němuž došlo nebo má dojít u osoby, pro niž oznamovatel, byť zprostředkovaně, vykonával nebo vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nebo u osoby, se kterou oznamovatel byl nebo je v kontaktu v souvislosti s výkonem práce nebo jiné obdobné činnosti, a které

- a)** má znaky trestného činu,
- b)** má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100000 Kč,
- c)** porušuje tento zákon, nebo
- d)** porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie v oblasti
 - 1.** finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
 - 2.** daně z příjmů právnických osob,
 - 3.** předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
 - 4.** ochrany spotřebitele,
 - 5.** souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,
 - 6.** bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
 - 7.** ochrany životního prostředí,
 - 8.** bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,
 - 9.** radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
 - 10.** hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,
 - 11.** ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
 - 12.** ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
 - 13.** ochrany finančních zájmů Evropské unie, nebo
 - 14.** fungování vnitřního trhu včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva Evropské unie.

Postup příslušné osoby po podání oznámení

O přijetí oznámení je příslušná osoba povinna do 7 dnů ode dne jeho přijetí písemně vyrozumět oznamovatele, ledaže oznamovatel výslovně požádal příslušnou osobu, aby ho o přijetí oznámení nevyrozumívala, nebo je zřejmé, že vyrozuměním o přijetí oznámení by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele jiné osobě.

Příslušná osoba je povinna posoudit důvodnost oznámení a písemně vyrozumět oznamovatele o výsledcích posouzení do 30 dnů ode dne přijetí oznámení. V případech skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát. O prodloužení lhůty a důvodech pro její prodloužení je příslušná osoba povinna oznamovatele písemně vyrozumět před jejím uplynutím.

Zjistí-li příslušná osoba při posuzování důvodnosti oznámení, že nejde o oznámení podle tohoto zákona, bez zbytečného odkladu o tom písemně vyrozumí oznamovatele.

Je-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba povinnému subjektu navrhne opatření k předejití nebo nápravě protiprávního stavu. Je-li oznámení podáno u příslušné osoby povinného subjektu, pro který oznamovatel nevykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, navrhuje příslušná osoba nápravná opatření osobě, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nevyklučuje-li to povaha věci. Nepřijme-li povinný subjekt opatření navržené příslušnou osobou, přijme k předejití nebo nápravě protiprávního stavu jiné vhodné opatření; to neplatí, jde-li o opatření navržené jiné osobě než povinnému subjektu, který tuto příslušnou osobu určil. O přijatém opatření povinný subjekt neprodleně vyrozumí příslušnou osobu, která o něm bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele.

Není-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele o tom, že na základě skutečností uvedených v oznámení a z okolností, které jí jsou známy, neshledala podezření ze spáchání protiprávního jednání, nebo shledala, že oznámení se zakládá na nepravdivých informacích, a poučí oznamovatele o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci.

Evidence a uchování oznámení

Příslušná osoba a ministerstvo jsou povinny v elektronické podobě vést evidenci údajů o přijatých oznámeních, a to v rozsahu:

- datum přijetí oznámení,
- jméno, příjmení, datum narození a kontaktní adresa oznamovatele, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, jsou-li jim tyto údaje známy,
- shrnutí obsahu oznámení a identifikace osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li jim její totožnost známa,
- datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou nebo pověřeným zaměstnancem a jejich výsledek.

Příslušná osoba je povinna uchovávat oznámení podané prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému a dokumenty související s oznámením po dobu 5 let ode dne přijetí oznámení. Ministerstvo je povinno uchovávat jemu podané oznámení a dokumenty související s oznámením po dobu 5 let ode dne jeho přijetí.

Do výše vedené evidence, k dokumentům souvisejícím s oznámením a k oznámením uchovávaným podle této části má přístup v případě oznámení podaných prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému pouze příslušná osoba a v případě oznámení podaných ministerstvu pouze pověřený zaměstnanec.

Prohlášení příslušné osoby

Příslušná osoba byla seznámena s vnitřní směrnicí povinné osoby.

Příslušná osoba byla seznámena s právní úpravou týkající se ochrany oznamovatele, a to SMĚRNICÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen Směrnice) a zákona č. 171/2023 Sb. Zákon o ochraně oznamovatelů (dále jen Zákon).

Ve Žďáru nad Sázavou dne 18. prosince 2023

.....
JUDr. Miloš Jirman
příslušná osoba

